

**ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ
ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԱՐՁԱՆԱԳՐՎԱԾ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐԻ՝
ՆԵՐԱՌՅԱԼ ՎԹԱՐՆԵՐԻ ԵՎ ԱՂԵՏՆԵՐԻ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՐԳԸ ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

«   » «

» 2020 թվականի N ..... -Ն

**ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԱՐՁԱՆԱԳՐՎԱԾ
ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐԻ՝ ՆԵՐԱՌՅԱԼ ՎԹԱՐՆԵՐԻ ԵՎ ԱՂԵՏՆԵՐԻ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԸ
ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Ղեկավարվելով «Տիեզերական գործունեության մասին» Հայաստանի
Հանրապետության օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետով՝ Հայաստանի
Հանրապետության կառավարությունը որոշում է.

1. Սահմանել՝ տիեզերական գործունեության իրականացման ընթացքում
արձանագրված պատահարների՝ ներառյալ վթարների և աղետների
քննության կարգը՝ համաձայն հավելվածի:
2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը
հաջորդող օրվանից:

ԿԱՐԳ

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԱՐՁԱՆԱԳՐՎԱԾ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐԻ՝ ՆԵՐԱՌՅԱԼ ՎՈՔԱՐՆԵՐԻ ԵՎ ԱՂԵՏՆԵՐԻ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն կարգով սահմանվում են տիեզերական գործունեության իրականացման ընթացքում արձանագրված պատահարների՝ ներառյալ վթարների և աղետների (այսուհետ՝ պատահար) քննության (այսուհետ՝ քննություն) հետ կապված հարաբերությունները:

2. Քննության նպատակն է պատահարների պատճառների որոշումն ու հետևանքների վերացմանն ուղղված պլանների, ծրագրերի մշակումն, ինչպես նաև հետազայում դրանց կանխարգելման ուղղությամբ միջոցների ձեռնարկումը:

Քննությունը նպատակ չունի ճանաչել մեղավորներին և որոշել նրանց պատասխանատվության աստիճանը:

3. Պատահարի կապակցությամբ անձի մեղքի կամ պատասխանատվության չափի որոշմանն ուղղված ցանկացած մինչդատական, դատական կամ վարչական վարույթ կատարվում է սույն կարգով իրականացվող քննությունից առանձին:

4. Քննության գործընթացն իր մեջ ներառում է տեղեկատվության հավաքում և վերլուծություն, անհրաժեշտ հետազոտությունների անցկացում, պատահարի պատճառների բացահայտում, հաշվետվության և եզրակացության կազմում:

II. ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐԻ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

5. Քննությունը կազմակերպում և վարում է Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի կողմից նշանակված քննության հանձնաժողովը (այսուհետ՝ հանձնաժողով):

6. Հանձնաժողովը վարում է քննությունը՝ ղեկավարվելով «Տիեզերական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և սույն կարգով:

7. Եթե քննության գործընթացում չի պահանջվում անցկացնել լրացուցիչ հետազոտություններ, ապա քննության ժամկետը չպետք է գերազանցի 30 օրը: Անհրաժեշտության դեպքում քննության ժամկետը կարող է երկարաձգվել հանձնաժողովի նախագահի միջնորդությամբ՝ հանձնաժողով նշանակող մարմնի կողմից:

8. Քննությունը կարող է ներառել՝

- 1) պատահարի վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքում և վերլուծություն,
- 2) պատճառների բացահայտում,
- 3) դրանց կանխարգելմանն ուղղված առաջարկությունների մշակում,
- 4) վերջնական եզրակացության ներկայացում:

9. Հանձնաժողովն իրավունք ունի քննության ընթացքում՝

1) գրավոր պարզաբանումներ վերցնել տիեզերական տեխնիկայի և (կամ) օբյեկտների սեփականատերերից (շահագործողներից), պաշտոնատար անձանցից և այնպիսի անձանցից որոնք ունեն կամ կարող են առնչություն ունենալ պատահարի կամ միջադեպի հետ, իրավապահ մարմիններից օրենքով սահմանված կարգով ստանալ անհրաժեշտ տեղեկություն,

2) ուսումնասիրել տիեզերական տեխնիկայի և (կամ) օբյեկտների նախագծման, փորձարկման, արտադրման, շահագործման, նորոգման, օտարման, հետազոտությունների և (կամ) փորձարկումների իրականացման, երկրի հեռակա դիտարկման արբանյակային տվյալների ընդունման և մշակման, տիեզերական օբյեկտների արձակման, վայրէջքի և թռիչքի ընթացքում դրանց կառավարման, տիեզերական ենթակառուցվածքների ստեղծման և շահագործման վերաբերյալ փաստաթղթերը:

10. Հանձնաժողովը անհրաժեշտության դեպքում կարող է հրավիրել համապատասխան մասնագետներ և (կամ) փորձագետներ: Մասնագետների և (կամ) փորձագետների մասնակցության աստիճանը սահմանափակվում է այն հարցերի սահմաններում, որոնց համար նրանք ներգրավված են քննությանը:

11. Քննության աշխատանքների ֆինանսավորումը կատարվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից:

III. ՊԱՏԱՀԱՐԻ ԱՀԱՉԱՆԳՈՒՄԸ

12. Պատահարի մասին տեղեկատվություն ստանալուն պես Հայաստանի Հանրապետության բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարությունը (այսուհետ՝ Լիազոր մարմին) տեղի ունեցածի մասին անմիջապես հաղորդում է Հայաստանի Հանրապետության վարչապետին:

13. Ներկայացվող հաղորդումը պետք է պարունակի հետևյալ տեղեկատվությունը՝

- 1) իրադարձության տեսակը,
- 2) պատահարի ամսաթիվը, ժամանակը, վայրը,
- 3) տիեզերական տեխնիկայի և (կամ) օբյեկտի տեսակը, ազգային և գրանցման նիշերը, գործարանային համարը և պատկանելիությունը,
- 4) տիեզերական տեխնիկայի և (կամ) օբյեկտի շահագործողի, նախագծողի և արտադրողի անվանումը,
- 5) թռիչքի վերջին կետը և վայրէջքի նախատեսված կետը,
- 6) տվյալները հաղորդելու պահին պատահարի կամ միջադեպի հավաստի հայտնի հանգամանքները,

Նշված տեղեկություններից որևէ մեկի բացակայությունը չպետք է ուշացնի տեղեկության հաղորդումը:

IV. ԶՆՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

14. Հանձնաժողովի նախագահը կազմակերպում, վարում և հսկում է քննության բոլոր փուլերը, համակարգում է քննության բոլոր մասնակիցների գործողությունները:

15. Քննության հիմնական մեթոդական և կազմակերպչական հարցերի վերաբերյալ որոշումներն ընդունվում են հանձնաժողովի կողմից, ընդ որում՝ հանձնաժողովի նախագահն ունի վերջնական որոշման իրավունք: Ընդունված որոշմանը չհամաձայնելու դեպքում, հանձնաժողովի անդամն իրավունք ունի այդ մասին իր կարծիքն արտահայտել գրավոր ձևով:

16. Պատահարի քննության հետ կապված հարցերի վերաբերյալ հանձնաժողովի նախագահի ցուցումները պարտադիր են կատարման՝ պատահարի քննության և հանձնաժողովի աշխատանքի ապահովման հետ կապված բոլոր անձանց կողմից:

17. Հանձնաժողովի նիստերը ձևակերպվում են արձանագրություններով, որոնցում արտացոլվում են քննարկվող հարցերը, ընդունված որոշումները, հանձնաժողովի նախագահի ցուցումները: Քննարկվող հարցերի վերաբերյալ տարաձայնությունների առկայության դեպքում արձանագրությունում արտահայտվում են կողմերի դիրքորոշումները: Արձանագրություններն ստորագրվում է Հանձնաժողովի նախագահի և անդամների կողմից:

18. Տիեզերական տեխնիկայի և (կամ) օբյեկտի տեխնիկական փաստաթղթերը պահպանվում են մինչև հետաքննության կամ նախաքննության մարմնի կամ դատարանի կողմից դրանց ոչնչացման մասին որոշման ընդունումը:

19. Հանձնաժողովի կողմից հրավիրված համապատասխան մասնագետին և (կամ) փորձագետին հանձնաժողովի նախագահը գրավոր ներկայացնում է լուծում պահանջող հարցերի ցանկը: Փորձագետն իր աշխատանքները կատարում է ինքնուրույն՝ այն համաձայնեցնելով հանձնաժողովի նախագահի հետ:

20. Աշխատանքի արդյունքները մասնագետը և (կամ) փորձագետը ներկայացնում են եզրակացության տեսքով, որը քննարկվում է հանձնաժողովի նիստում: Քննարկման ընթացքում մասնագետին և (կամ) փորձագետին կարող են առաջադրվել լրացուցիչ հարցեր, որոնց պատասխանները ներկայացվում են եզրակացության տեսքով:

Եզրակացությունը քննարկվում է հանձնաժողովի (աշխատանքային խմբի) կողմից և կցվում է քննության նյութերին:

21. Եթե քննության համար հետաքրքրություն ներկայացնող տիեզերական տեխնիկան և (կամ) օբյեկտը և կամ մասերը պատրաստվել են այլ պետությունում և անհրաժեշտություն է առաջանում հետազոտություններն անցկացնել այլ պետության կազմակերպություններում, ապա հանձնաժողովը դրանք հետազոտելու համար տվյալ պետության կազմակերպություն ուղարկելու որոշում է ընդունում՝ համաձայնեցնելով նախագծողի, արտադրողի, գրանցողի և շահագործողի պետության լիազոր ներկայացուցիչների հետ:
22. Քննության արդյունքներով Հանձնաժողովն կազմում է պատահարի քննության վերջնական հաշվետվություն (այսուհետ՝ Հաշվետվություն):

23. Հաշվետվությունը ստորագրվում է Հանձնաժողովի նախագահի և անդամների կողմից: Հաշվետվության բովանդակության հետ չհամաձայնվելու դեպքում հանձնաժողովի անդամի առանձին դիրքորոշումը՝ գրավոր տեսքով, կցվում է Հաշվետվությանը:

24. Հաշվետվությունը ներկայացվում է ՀՀ վարչապետին, պատահարի քննության բոլոր շահագրգիռ մարմիններին և տիեզերական տեխնիկայի և (կամ) օբյեկտի շահագործողին:

25. Քննության նյութերը և Հաշվետվությունը պահպանվում են տիեզերական գործունեության բնագավառի պետական կառավարման Լիազոր մարմնի մոտ:

26. Տիեզերական տեխնիկայի և (կամ) օբյեկտի հետ տեղի ունեցած յուրաքանչյուր պատահար ենթակա է պարտադիր հաշվառման՝ տիեզերական գործունեության բնագավառի պետական կառավարման Լիազոր մարմնի կողմից:

27. Քննության ավարտից հետո՝ նոր հանգամանքների ի հայտ գալու պարագայում նշքնակվում է նոր քննություն՝ սույն կարգի համաձայն: